

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenſis Theſaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

10. De acceptæ iuſtificationis incremento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari.

CAPVT VIII.

1 De conuersione hominis ad Deum, & num. 2.

3 Actus ad gratiam habitualement, seu ad iustificationem disponentem, qualis esse debeat.

Roman. 9. **C**um verò Apostolus dicit, iustificari hominem per fidem, & gratis: ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesie Catholice consensus tenuit, & expressit: vt scilicet per fidem ideo iustificari dicamur, quia fides est humane salutis initium, fundamentum, radix omnis iustificationis: sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum eius consortium peruenire: gratia autem iustificari ideo dicimur, quia nihil eorum, quae iustificationem præcedunt, siue fides, siue opera, ipsam iustificationis gratiam promeretur: si enim gratia est, iam non ex operibus, alioquin, vt idem Apostolus inquit, gratia iam non est gratia.

Hebr. 11.
Infra cap. 9.

Roman. 11.
Ephes. 2.
Tit. 3.

1. **V**ide Trullench in Decalog. lib. 1. c. 1. dub. 2. num. 3. Ad Actiones, quibus ad Deum conuertimur, actiue conuerti cum auxilio Dei supernaturali, docent August. serm. 13. de verbis Apost. Ambros. lib. 2. in Lucam, cap. 3. Hieron. in c. 1. ad Ephes. August. lib. 2. de peccat. mort. & remiss. cap. 1. & lib. de correctione, & gratia. Homines ad Deum liberè conuerti, probant Ignat. episc. ad Magnetianos, & August. homil. lib. 50. homil. 16. Actum ad gratiam habitualement, seu ad iustificationem disponentem debere esse supernaturalem, seu ex gratia elicatum, nec enim ad Deum potest homo se præparare suis viribus, docent S. Thom. part. 2. quest. 109. art. 6. Bonauent. in 2. disput. 28. art. 2. quest. 1. Dried. de captiu. & red. gener. hum. tract. 4. cap. 2. part. 2. & lib. de concord. cap. 3. Veg. lib. 6. in Trid. cap. 3. cum seqq. & in opus. de iustific. quest. 8.
- a. Cum verò Apostolus dicat, &c. Vide Torreblanca de iure spirit. lib. 14. cap. 1. num. 17. & cap. 6. num. 9.

Contra inanem hæreticorum fiduciam.

CAPVT IX.

1 Homines non possunt habere certitudinem de sua iustitia, ijs exceptis, quibus Deus specialiter reuelaret.

Tit. 3. **Q**uamuis autem necessarium sit credere, neque remitti, neque remissa vnquam fuisse peccata, nisi gratis diuina misericordia propter Christum; nemini tamen fiduciam, & certitudinem remissionis peccatorum suorum iactanti, & in ea sola quiescenti, peccata dimitti, vel dimissa esse dicendum est, cum apud Hæreticos, & Schismaticos possit esse, immo nostra tempestate sit, & magna contra Ecclesiam Catholica contentione prædicetur vana hæc, & ab omni pietate remota fiducia. Sed neque illud asserendum est, oportere eos, qui verè iustificati sunt absque vlla omnino dubitatione apud semetipsos statuere se esse iustificatos, neminemque à peccatis absolui, ac iustificari, nisi eum, qui certò credat se absolutum, & iustificatum esse: atque hac sola fide absolutionem, & iustificationem perfici: quasi qui hoc non credit, de Dei promissis, deque mortis, & Resurrectionis Christi efficacia dubitet: nam sicut nemo pius de Dei misericordia, de Christi merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: sic quilibet, dum seipsum, suamque propriam infirmitatem & indispositionem respicit, de sua gratia formidare, & timere potest: cum nullus scire valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum.

Infra c. 11.
& c. 13.

Infra c. 14.

1. **I**n hac vita non posse homines habere certitudinem de sua iustitia, ijs exceptis, quibus Deus specialiter reuelaret, docet S. Thom. 2. 2. quest. 11. art. 5. Theologi communiter in 1. sent. dist. 17. Vega lib. 9. in Concil. Trid. Sot. lib. 3. de natura, & gratia, c. 10. cum seqq. Rosent. contra art. 10. & 11. Lutheri, Castr. lib. 7. aduersus hæreses, verb. gratia. Barthol. à S. Faust. tom. 3. tract. de Paris. lib. 3. g. 94. vbi per hunc text. tenet quod nemo potest certitudine infallibili certò scire se habere Dei gratia iustificationem. Probatur ex Apost. ad Rom. 11. O altitudo diuinarum sapientia, & scientia Dei, &c. & ad Rom. 12. Tu autem fide stas, noli alia sapere, &c. & 1. ad Cor. 10. Qui stant, videant ne cadant. & ad Philipp. 2. Cui timore & tremore salutem vestram operamini. & Apoc. 3. Tene quod habes, ne forte accipias coronam tuam.
- a. Quamuis autem necessarium sit credere, &c. Vide Torreblanca de iure spirit. lib. 14. cap. 1. num. 18.

De Acceptæ iustificationis incremento.

CAPVT X.

1 Homo iustus toto tempore vite sue potest in gratia crescere.

Psalm. 38.
Inf. c. 24.
2. Cor. 4. 1 ff.
Coloss. 3.
Rom. 6.

Sic ergo iustificati & amici Dei, ac domestici facti, cunctes de virtute in virtutem renouantur vt Apostolus inquit, de die, in diem: hoc est, mortificando membra carnis, suæ, & exhibendo ea arma iustitiæ in sanctificationem, per obseruationem mandatorum Dei, & Ecclesie, in ipsa iustitia

per

Christi gratiam accepta, cooperante fide bonis operibus, crescunt, atque magis iustificantur, sicut scriptum est: ^c Qui iustus est, iustificetur adhuc. Et iterum: ^d Ne verearis usque ad mortem iustificari. Et rursus: Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iustitiæ incrementum petit sancta Ecclesia, cum orat: Da nobis Domine fidei, spei, & charitatis augmentum.

Vide Clem. ad nostram, de haeret. Hieron. contra Iovinian. August. in lib. de haeresib. haeresi 82. & tract. 23. super Joannem, S. Thom. 2. 2. q. 24. art. 4. 6. & 9. Paul. Fufc. de visitat. lib. 1. cap. 18. num. 22. Ioan. de Lugo de Sacrament. in tract. de Paenitent. dist. 24. num. 34.

Hominem iustum toto tempore vite suae posse in gra-

tia crescere, probatur Ezechiel. 18. Proverb. 4. Eccles. 9. Psal. 83. Apocalyp. ult. & ad Ephos. 4. docent Leo serm. 2. de Quadrages. Hieronym. in cap. 9. Eccles. Prosp. lib. 1. de vita contemplativa, cap. 8. & 9. & in lib. sententiarum August. sent. 102. August. serm. 15. de verbis Apostoli. & in Psal. 69. & lib. 3. contra duas epistolas Pelagij, cap. 7.

De observatione mandatorum, deque illius necessitate, & possibili-
tate.

C A P V T X I.

1 Homo existens in peccato mortali potest habere multos actus bonos, qui nullo modo sunt peccata. 2 Nihil impossibile homini à Deo præcipi.

Nemo autem, quantumvis iustificatus, liberum se esse ab observatione mandatorum putare debet: nemo temeraria illa, & à Patribus sub anathema prohibita voce uti, Dei præcepta homini iustificato ad observandum esse impossibilia. ^a Nam ^b Deus ^c impossibilia non ^d iubet, sed ^e iubendo monet, & facere quod possis, & petere quod non possis, & adiuvat, ut possis. ^f Cuius mandata gratia non sunt, cuius ^g iugum suave est, & onus leue. Qui enim sunt filij Dei, Christum diligunt: qui ^h autem diligunt eum, ut ipsemet testatur, seruant sermones eius: quo d. utique cum diuino auxilio præstare possunt. licet enim in hac mortali vita quantumvis sancti, & iusti in leuia saltem & quotidiana, que etiam venialia dicuntur peccata, quandoque cadant, non propterea desinant esse iusti. ⁱ Nam ^j iustorum illa vox est humilis, & verax: Dimitte nobis debita nostra. Quo fit, ut iusti ipsi eo magis se obligatos ad ambulandum in via iustitiæ sentire debeant, quo liberari iam à peccato, ^k serui autem facti Deo, ^l sobrie, iuste, & pie viuentes proficere possint per Christum Iesum: per quem ^m accessum habuerunt in gratiam istam. ⁿ ^o Deus namque ^p sua gratia semel iustificatos non deserit, nisi ab eis prius deseratur. Itaque nemo sibi in sola fide blandiri debet, putans fide sola se heredem esse constitutum, hereditatemque consecuturum, etiam si Christo non ^q compatiatur, ut & conglorificetur. Nam & Christus ipse, ut inquit Apostolus, ^r cum esset filius Dei, didicit ex ijs, quæ passus est, obedientiam, & consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ. Propterea Apostolus ipse monet iustificatos, dicens: Nescitis, quòd ij, qui ^s in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? sic currite ut comprehendatis. ^t Ego igitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aerem verberans: sed castigo corpus meum, & in seruitutem redigo: ne fortè, cum alijs prædicauerim, ipse reprobus efficiar. Item princeps Apostolorum Petrus: ^u Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis. Hæc enim facientes, non peccabitis aliquando. ^v Vnde constat eos orthodoxæ religionis doctrinæ aduersari, qui dicunt iustum in omni bono opere saltem venialiter peccare, aut, quod intolerabilius est, pœnas æternas mereri: atque etiam eos qui ita tuunt, in omnibus operibus iustos peccare, si in illis suam ipsorum socordiam excitando, sese ad currendum in stadio cohortando, cum hoc ut in primis glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æternam, ^w cum scriptum sit: Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas propter retributionem ^x, & de Mose dicit Apostolus, quòd respiciebat in remunerationem.

1. **V**ide Soar. de legib. lib. 6. cap. 1. à num. 7. Hieron. Roderic. in compend. quest. regular. resolut. 90. n. 19. vers. 3. Collige ex text. orthodoxæ Religionis doctrinæ illos aduersari, qui dicunt iustum in omni opere bono venialiter peccare, & eos, qui statuunt in omnibus operibus iustos peccare; hominem enim existentem in peccato mortali posse habere multos actus bonos, qui nullo modo sunt peccata, constat ex hac sess. can. 7. & c. 7. & sess. 14. c. 4. & can. 5. & ex Concil. Arauc. cap. 4. & 5. & ex Act. 10. vbi habetur dixisse Angelum Cornelio, Orationes tuas, & elemosyna tua ascenderunt in memoriam in con-

spectum Dei & tamen eo tempore nondum Cornelius erat iustus, ut docent ibi Theophil. Euthym. & Chrysostom. homil. de fid. leg. natur. in tom. 3. & orat. de Anima tom. 1. ^a Nam Deus impossibilia non iubet.] Nihil impossibile homini à Deo præcipitur, Barthol. à S. Fausto tom. 3. in tract. de Paenit. lib. 5. quest. 14. in 2. p. & tract. de Suffrag. lib. 1. quest. 14. in 2. p. ^b Deus namque sua gratia semel iustificatos non deserit &c.] Vide Ioan. de Lugo de Sacram. in tract. de Paenit. disp. 8. sect. 8. num. 180.

^a Ex August. cap. 43. lib. de nat. & g. ^b Tit. 1. ^c Inf. c. 18. ^d C. de Atant. 2. c. 27. ^e Vide Hier. in epist. ad Ctesiph. ^f Ioan. 5. ^g Matth. 11. ^h Ioan. 11. ⁱ Ioan. 14. ^j Conc. Aphri. c. 81. 82. & 83. ^k Conc. Mileuit. c. 7. 8. & 9. ^l Matth. 16. ^m Luc. 11. cap. vn. 25. dist. cap. ad huc & cap. de quotidianis, de poenit. dist. 3. ⁿ Rom. 5. ^o Tit. 2. ^p Infra can. 20. ^q Rom. 5. ^r Aug. lib. de nat. & gratia 25. & Teo spe sentent. 7. ad c. Gallorum & resp. ad 7. ob Vinc. ^s Rom. 8. ^t Philipp. 2. ^u Hebr. 5. ^v 1. Cor. 9. ^w 1. Cor. 9. ^x 1. Petr. 1. ^y Infra c. 25. ^z Infra c. 21. ^{aa} Vbi in 118. ^{ab} Hebr. 11. ^{ac} 2.

Prædestinationis temerariam præsumptionem cauendam esse.

C A P V T X I I.

Nemo quoque quamdiu in hac mortalitate viuatur, de arcano diuinæ prædestinationis mysterio usque adeo præsumere debet, ut certo statuat se omnino esse in numero prædestinatorum: quasi verum esset, quòd iustificatus aut amplius peccare non possit, aut, si peccauerit, certam sibi respicientiæ promittere debeat. nam, nisi ex speciali reuelatione, sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.

Barbos. Collect. in Concil. Trid.

C Vide

Infra c. 15. & 16. cap. contra-
plantur in ff. 24. q. 3. ^a Ezech. 8. ^b Galat. 3.